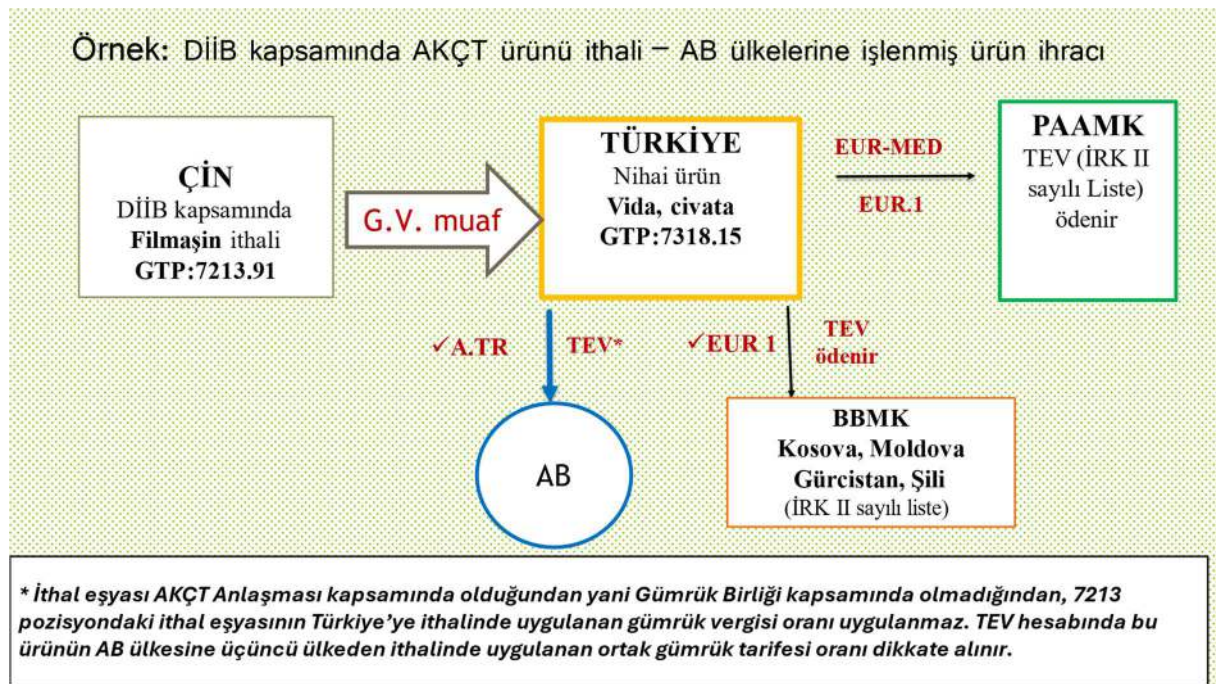

TELAFİ EDİCİ VERGİ YÜKÜMLÜLÜĞÜNE İLİŞKİN ÖRNEK ANALİZLER

I- DİR KAPSAMINDA İTHAL EDİLEN AKÇT ÜRÜNÜNÜN İŞLENMESİ SONUCU ELDE EDİLEN İŞLENMİŞ ÜRÜNÜN AB ÜLKELERİNE A.TR EŞLİĞİNDE İHRACINDA TEV YÜKÜMLÜLÜĞÜ DOĞAR MI?

AKÇT Anlaşması kapsamında yer alan bir ürünün (örneğin, 7213 pozisyonunda yer alan filmaşın) Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında üçüncü bir ülkeden (örneğin ÇİN) ithali yapılan ithal eşyasının işlenmesi sonucu elde edilecek işlem görmüş ürünün (örneğin 7318 pozisyonunda vida-cıvata) sanayi ürünü olması halinde AB ülkelerine A.TR dolaşım belgesi eşliğinde ihracında TEV yükümlülüğü doğar mı? TEV Yükümlülüğü doğması halinde hangi tarifeye göre hesaplanır?

İthal eşyası AKÇT Anlaşması kapsamında olduğundan yani Gümrük Birliği kapsamında olmadığından, 7213 pozisyonundaki ithal eşyasının Türkiye'ye ithalinde uygulanan gümrük vergisi oranı uygulanmaz*. TEV hesabında bu ürünün AB ülkesine üçüncü ülkeden ithalinde uygulanan ortak gümrük tarifesi oranı dikkate alınır.

AB'nin 2024 yılı için uyguladığı (AKÇT ürünleri dahil) ortak gümrük tarifesi oranlarını gösteren **"COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2023/2364 of 26 September 2023"** Listenin 7213 tarife pozisyonunda gümrük vergi oranı %0 olduğundan Türkiye'den ihracat sırasında TEV hesaplamasını gerektiren bir durum olmayacaktır. Şayet vergi oranı %0 dan büyük olsaydı o oranda TEV hesabı yapılacaktı.

İşlenmiş ürünler ülkemizle geri ödeme ve muafiyet yasağı içeren ikili veya çok taraflı Serbest Ticaret Anlaşması olan ülkelere EUR.1**, EUR-MED, Fatura Beyanı kapsamında ihracında TEV yükümlülüğü doğacaktır. TEV hesabı ithal eşyası için İthalat Rejimi Kararı II sayılı Listede Diğer Ülkeler sütunundaki oran dikkate alınacaktır.

*Bkz. "Dahilde İşleme Rejimi Hakkında Genelge (2008/2) (Telafi Edici Vergi Uygulaması)"

**** İkili kümülasyon kapsamında Fas, Tunus ve Mısır'a ihracında EUR.1 düzenlenmesi halinde TEV yükümlülüğü doğmaz.**

II- ÇAPRAZ KÜMÜLAYONDA TEV YÜKÜMLÜLÜĞÜ NASIL İŞLER?

MISIR-TÜRKİYE-AB-EFTA-TUNUS arasında aynı menşe kurallarını içeren serbest ticaret anlaşmalar ağı bulunmaktadır (PAAMKS)

Bu nedenle Mısır menşeli bir girdi kullanılarak Türkiye’de yapılan imalat işlemi “yetersiz sayılan işlem ve işçiliğin ötesinde bir işlem” ise Mısır menşeli girdi ile Türk menşeli katma değer kümüle edilir (toplanır).

Mısır’dan yapılan ithalat DİİB kapsamında olsa dahi, Taraf ülke girdisi olması ve EUR-MED ile gelmesi nedeniyle AB ye A.TR, EFTA ve Tunus’a EUR-MED düzenlenmesi halinde TEV doğmaz.

İSRAİL ve K. MAKEDONYA’ya ihracatta durum?

Türkiye’nin hem Mısır hem de İsrail ile STA var. Ancak, İsrail ile Mısır arasında STA yok. Bu durumda Mısır, İsrail açısından üçüncü ülke konumundadır. O halde Mısırdan ithal edilen girdiden (EUR-MED olsa dahi) imal edilen ürünün İsrail’e EUR.1 ya da EUR-MED ile ihraç edilebilmesi için PAAMKS Yönetmeliğinin EK-II deki yeterli işçilik ve işlem kuralını sağlaması gerekir.

PAAMKS Yönetmelik Ek-II Liste Kuralı:

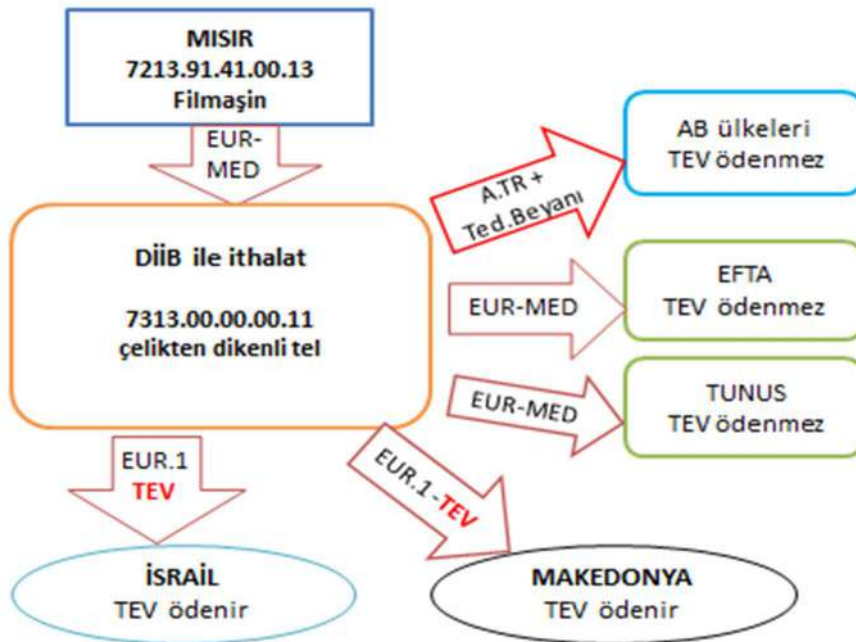
7208 ila 7216	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, profiller, çubuklar	7206 pozisyonunda yer alan külçelerden veya diğer ilk şekillerden imalat
7217	Demir veya alaşımsız çelikten teller	7207 pozisyonunda yer alan yarı mamul girdilerden imalat

Yukarıdaki tabloda görüleceği üzere, Mısır menşeli 7213 tarife pozisyonunda sınıflandırılan FİLMAŞIN ithal edilerek Türkiye’de imal edilen 7215 tarife pozisyonlu çubuklar menşe kuralını sağlamadığından Türkiye menşeli kabul edilmez. Şayet kuralda görüleceği üzere Mısır’dan ithal edilen girdi 7206 pozisyonunda yer alan maddelerden olsaydı, o zaman menşe statüsü kazanacaktı ve İsrail’e ihracatında Türk menşeli olarak EUR-MED, EUR.1 düzenlenebilecekti. Aynı kural K. MAKEDONYA için de geçerli. Çünkü Türkiye, Mısır ve K. Makedonya arasında diyagonal (çapraz) kümülasyona dayalı STA ağı bulunmamaktadır.

Mısır’dan ithal edilen filmaşinden üretilen 7217 pozisyonundaki çelik tel ve galvanizli tel de kuralda görüleceği üzere menşe statüsü kazanabilmesi için 7207 pozisyonunda yer alan girdilerden imalat olması gerekir. Oysa Mısırdan ithal edilen girdi 7213 pozisyonunda. Bu durumda kural sağlanamadığından söz konusu Türkiye de imal edilen ürünlerin İsrail ve Makedonya ya ihracatında EUR.1 veya EUR-MED düzenlenemez ve de TEV yükümlülüğü doğmaz.

y Fasıl 73	Demir veya çelikten eşya Aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
------------	--	--

Mısırdan 7213 pozisyonunda ithal edilen filmaşinden elde edilen 7313 pozisyonundaki ürün de yukarıdaki kurala göre Türkiye menşeli kabul edilir. Çünkü üçüncü sütundaki kurala göre, menşeli olmayan girdi (Mısır menşeli girdi) 7313 pozisyonu dışındaki bir pozisyondan (7213) olduğundan kural sağlanmıştır. Bu durumda Türkiye de üretilen 7313 pozisyonundaki ürünün İsrail’e ve Makedonya’ya ihracatında aşağıdaki Tabloda görüleceği üzere EUR.1 düzenlenebilir ve bu durumda Mısır’dan ithal edilen girdi için gümrük vergisi muafiyeti uygulandığından TEV yükümlülüğü doğar.

Ayrıca, Mısır'dan ithal edilen 7213 pozisyonundaki filmaşın AKÇT Anlaşması kapsamında olmasına karşın, AB ve Mısır'ında dahil olduğu PAAMK Sistemi dahilinde menşe kümülasyonu kapsamında menşeli ürünlerin ticareti yapıldığından ve AKÇT ürünleri PAAMK Sitemi kapsamında yer aldığından AB ülkesine A.TR eşliğinde ihracında TEV yükümlülüğü doğmaz.

Şayet 7213 pozisyonundaki ürün üçüncü bir ülkeden DİR kapsamında ithal edilmiş olsaydı, işlenmiş ürünlerin A.TR eşliğinde AB ülkelerine ya da geri ödeme ve muafiyet yasağını içeren STA bulunan ülkelere EUR.1, EUR-MED eşliğinde ihracında TEV yükümlülüğü doğacağı açıktır. Bu durumda 7215 ve 7217 pozisyonunda elde edilen işlenmiş ürünler AKÇT Anlaşması kapsamında bulunmadığından AB ülkelerine ihracında TEV yükümlülüğü doğacak ve TEV hesabında, İRK II sayılı listede ithal eşyası için öngörülen oranlar dikkate alınacaktır.

(*) Atilla ŞAHİN / Gümrük Müşaviri

Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği Başkanı